

ознака освіченості людини, високого культурного рівня. Є усвідомлення того, що якщо ви говорите літературною мовою, ви зрозумієте один одного з будь-яким співрозмовником.

Літературна мова також вбирає елементи розмовної, які з часом стають літературною нормою. Наприклад, слова «хранитель», «бринза», «трембіта», «ялина» у 19 ст. були лише в гуцульських говірках, а тепер стали літературними завдяки творчості Юрія Федьковича, Івана Франка, Василя Стефаника, Ольги Кобилянської, Михайла Коцюбинського, Гната Хоткевича та інших письменників.

Взаємодія літературної мови та територіальних діалектів є двостороннім процесом, але вплив літературної мови на окремі діалекти сильніший. Сучасна українська літературна мова характеризується підвищеною увагою до народних джерел, де є справжні замітники запозичень, некритично або штучно нав'язаних іноземними мовами.

Нова українська мова не поступається за функціональністю одній із найбагатших і найрозвиненіших мов світу. Її словниковий запас становить близько чотирьох мільйонів слів. І на сучасному етапі українська мова має тісні зв'язки – традиційні та нові – з різними мовами світу [3, с. 101].

Логіка наших міркувань підводить нас до такого висновку. Самоідентифікація українців має здійснюватися на різних рівнях, але основним аспектом у цьому процесі є мова. Розвиток української мови на цьому етапі залишається надзвичайно актуальним, адже в час збройної агресії та гібридної війни з боку Російської Федерації важливим є демонстрація своєї непохитності, єдності та мужності, яка знаходить свій вираз у різних сферах життя, зокрема в українській мові.

1. Баденкова В. Історія української літературної мови : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Миколаїв : 2017. 148 с.

2. Токар Л. К. Мова в самопізнанні й самотворенні українського народу. *Збірник наукових праць НДІУ*, том IX. Київ : 2019., С. 25-37.

3. Овчар І. В. Відновлення державотворчих процесів в Україні як чинник відродження національної та мовної самоідентифікації українців. *Збірник наукових праць НДІУ*, том IX. Київ, 2019. С. 95-103.

Анна МУНЬКО

доцент кафедри
управління та адміністрування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро Україна),
кандидат наук з державного управління

ЕФЕКТИВНІ КОМУНІКАЦІЇ В ПРОЦЕСАХ ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ: ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Євроатлантична інтеграція України передбачає масштабний комплекс заходів щодо реформування усіх сфер суспільного життя, зокрема забезпечення якісних комунікацій та інформування населення щодо прогресу у відносинах Україна-НАТО та їх корисних результатів для нашої держави.

Попри тривалий період декларування прагнення України щодо вступу в Північноатлантичний альянс, у суспільстві спостерігається неповне розуміння особливостей діяльності безпекової організації, що не дозволяє досягти єдиної суспільної позиції щодо цього питання.

Як реакція на вищезазначені виклики запроваджено ґрунтовні та дієві кроки до посилення комунікаційної підтримки процесів євроатлантичної інтеграції країни, зокрема застосовано стратегічний підхід. У 2021 році затверджено Стратегію комунікації з питань євроатлантичної інтеграції України на період до 2025 року [2]. Головний задум стратегії полягає в такому: просування євроатлантичної інтеграції не гаслами, а позитивними змінами в результаті реформ; здійснювати комунікацію на основі інформації про очікувані та досягнуті результати заходів, передусім у рамках Річної національної програми під егідою Комісії Україна-НАТО [1]; розширювати сприйняття євроатлантичної інтеграції за межі реформування виключно сектора безпеки і оборони.

Отже, мета Стратегії: «Українське суспільство та міжнародна спільнота знають та розуміють мету, зміст і практичну цінність змін у країні в рамках євроатлантичної інтеграції». Цілі: «представники органів державної влади та інших державних установ і організацій системно здійснюють комунікацію щодо реформ в рамках євроатлантичної інтеграції та їхньої практичної цінності для різних груп суспільства; представники органів місцевого самоврядування розуміють зміни в рамках євроатлантичної інтеграції України та здійснюють комунікацію щодо їхньої практичної цінності для громади; вітчизняні та іноземні засоби масової інформації регулярно висвітлюють актуальну інформацію щодо євроатлантичної інтеграції України; суспільство розуміє цінність державної політики євроатлантичної інтеграції України та підтримує пов'язані з нею зміни; міжнародна спільнота розуміє і підтримує державну політику євроатлантичної інтеграції України та відповідні реформи [2].

Отже, стратегічні комунікації у рамках поступу України до НАТО реалізуються шляхом ґрунтовної роботи на всіх рівнях публічної влади із усіма заінтересованими сторонами шляхом систематичного спілкування представників органів державної влади з різними групами цільової аудиторії щодо мети та змісту своєї діяльності у цьому напрямі.

Основою є комунікація у рамках Річної національної програми, що вибудовується навколо таких ключових інформаційних тез: Річна національна програма – для України, не для НАТО, а реформи в рамках цієї програми є основою процесу євроатлантичної інтеграції.

Комунікація у рамках Річної національної програми передусім передбачена для державного сектора, в другу чергу – для партнерів вітчизняних (зокрема, з громадських організацій) та іноземних, і лише в третю чергу – для українського суспільства та міжнародної спільноти. Важливо, щоб суспільство отримувало інформацію від мотивованих та підготовлених фахівців, які розуміють і підтримують процеси, щодо яких здійснюють комунікацію.

Інформаційна взаємодія всередині органів публічної влади та між ними відбувається на таких засадах:

- ефективний комунікаційний процес – це постійна взаємодія між комунікаційними та іншими підрозділами, проактивність «операційних» службовців – інтегральні комунікації;
- невід'ємний фактор державної ефективності – якісна комунікація державних установ зі своїми цільовими аудиторіями;
- обов'язковий елемент комунікації про впроваджувані проекти – їх відповідність і приналежність до Річної національної програми.

Загальні підходи до планування та здійснення комунікацій полягають у такому:

- органічне поширення інформації щодо всіх аспектів річних національних програм під егідою Комісії Україна-НАТО;
- політика «єдиного голосу», що передбачає узгодженість комунікацій з певної тематики, спільний набір повідомлень – вироблення спільного викладу взаємопов'язаних подій;
- визначення осіб з тематики євроатлантичної інтеграції у державних органах, які повинні на регулярній основі спілкуватися із засобами масової інформації та іншими цільовими аудиторіями;
- регулярний моніторинг та публічне звітування державних установ про перебіг та виконання заходів;
- навчання та підвищення кваліфікації щодо здійснення комунікацій для працівників органів публічної влади;
- формування навичок кризових комунікацій;
- використання соціальних мереж, комунікаційних платформ та інших сучасних телекомунікаційних інструментів.

Розглядаючи форми, шляхи і методи ефективного комунікаційного забезпечення процесів євроатлантичної інтеграції, доцільно виділити аспекти:

- комунікаційні повідомлення повинні розроблятися на основі документів та заяв керівників органів публічної влади;
- необхідно забезпечити своєчасне реагування на запити ЗМІ та суспільства (цільових аудиторій), уникаючи зайвої бюрократії та зарегульованості;
- в основу комунікації покладається не маніпуляція, а інформаційна взаємодія з

цільовою аудиторією;

– вимоги Стратегії комунікацій євроатлантичної інтеграції повинні бути інтегровані в діяльність органів публічної влади усіх рівнів;

– в офіційних повідомленнях, інформаційних кампаніях та на веб-сайтах органів публічної влади, які беруть участь у реалізації Річної національної програми під егідою Комісії Україна-НАТО, повинні розкриватися тези, відповідні до цілі, яку має досягти цей орган влади, установа чи організація;

– на кожну ціль, підціль і завдання Річної національної програми має бути сформована інформаційна картка з описом зрозумілою мовою контексту, історії та очікуваних наслідків досягнення, переліком заходів і результатів виконання пріоритетних завдань, зазначенням виконавців та співвиконавців (на рівні підрозділів державних установ), даними моніторингу та оцінювання виконання;

– обов'язковою є чітка атрибуція інформації державних установ та партнерів щодо реформ та заходів, що є частиною процесу євроатлантичної інтеграції України;

– використання позитивних історій змін у країнах, які приєдналися до НАТО за останні 30 років (за час незалежності України) через впровадження реформ, аналогічних заходам Річної національної програми.

Доцільним також є ув'язування повідомлень про успіхи на шляху до НАТО із зобов'язаннями Угоди про асоціацію з ЄС.

Отже, інформаційна взаємодія у рамках процесів євроатлантичної інтеграції України має будуватися навколо головної тези: Річні національні програми під егідою Україна-НАТО – це механізм підвищення ефективності діяльності окремих державних установ та держави в цілому, спрямованої на політичний, соціально-економічний та оборонно-безпековий розвиток країни, а мета реформ – не лише впровадження стандартів Альянсу та досягнення критеріїв членства, а й побудова більш ефективної держави, здатної гарантувати безпеку, права та добробут кожній людині.

1. Про Річну національну програму під егідою Комісії Україна – НАТО на 2021 рік: Указ Президента України від 11 трав. 2021 р. № 189/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1892021-38845>.

2. Про Стратегію комунікації з питань євроатлантичної інтеграції України на період до 2025 року: указ Президента України від 11.08.2021 № 348/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348/2021>.

Любов МІРОШНІЧЕНКО

доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
кандидат філологічних наук, доцент

Оксана ВЕКЛЕНКО

студент ННІ права та інноваційної
освіти Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА СУСПІЛЬСТВА

Економіка є найважливішою сферою життя суспільства і кожної окремої людини. Без економіки існування людського суспільства було б неможливим. Кожна людина щодня стикається з різними економічними явищами — це купівля товарів, отримання заробітної плати чи стипендії, використання грошей, отримання кредитів тощо. Такі економічні явища, як інфляція, податки, кризи, безробіття впливають на умови існування кожної людини. Крім того, існування багатьох видів злочинності також безпосередньо пов'язане з економікою. І що б людина не робила, їй не може бути байдужим стан економіки.

Економіка — це господарська діяльність суспільства, що включає відносини виробництва, споживання, обміну та розподілу. Сучасна економіка складається з різноманітних галузей, таких як промисловість, сільське господарство, енергетика, будівництво тощо, до складу яких входить багато різних підприємств і організацій. Усі вони